

בבית המשפט העליון

רע"א 4369/19

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקש: וולטר צבי סוריאנו

נגד

המשיב: ריצ'רד סילברסטיין

בקשת רשות לערער על פסק הדין של בית המשפט המחוזי
בתל אביב-יפו (כב' השופטת א' כהן) ברע"א 38104-03-19
מיום 4.6.2019

בשם המבקש: עו"ד אילן בומבך; עו"ד אסף אברהם

החלטה

1. כעולה מפסק הדין של בית המשפט המחוזי, המבקש, תושב בריטניה, הגיש תביעה נגד המשיב, תושב ארצות הברית, בעילות של לשון הרע, פגיעה בפרטיות ורשלנות. ברקע התביעה פרסום בשפה האנגלית שפירסם המשיב באתר אינטרנט המופעל על ידו ממקום מושבו בארצות הברית, שעל פני הדברים נוגע לנושאים המצויים על סדר היום בישראל. התביעה הוגשה לבית משפט השלום בתל אביב-יפו, ובצדה בקשה למתן היתר המצאה מחוץ לתחום לפי תקנה 500 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984. תחילה נעתר בית משפט (כב' השופט העמית מ' טובל) לבקשה, מנימוקיה. המשיב הגיש בקשה לביטול היתר ההמצאה ולסילוק התביעה על הסף בטענה כי הפורום הישראלי אינו הפורום הנאות לדון בתביעה. ביום 24.2.2019 נעתר בית המשפט לבקשה זו, והורה על ביטול היתר ההמצאה. נקבע כי התובע עמד בנטל הראשוני להראות כי יש בידו תביעה ראויה לדיון, וכי עלה בידו להראות כי מתקיימת לפחות אחת מחלופות ההמצאה המנויות בתקנה 500. עם זאת, נקבע כי ישראל איננה הפורום הנאות לבירור התביעה, וכי אין מניעה כי זו תתברר בארצות הברית, במקום מושבו של הנתבע.

2. קביעה אחרונה זו נסמכה על מכלול שיקולים ובהם העובדה שהצדדים אינם אזרחי ישראל או תושבי קבע בה; חולשתן היחסית של שהזיקות שהציג המבקש

לישראל; תחולתו של חל הדין האמריקאי על התביעה והיעדר הצורך בהוכחת הדין הזר אם התביעה תתברר בארצות הברית; ההנחה כי לפחות חלק מהנזק שנגרם למבקש נגרם בארצות הברית; וכי אין חשש שהמבקש לא יזכה למשפט צדק בארצות הברית או כי זכויותיו תפגענה אם ההליך ינוהל שם. בית המשפט הוסיף וקבע כי אין בהקשר הישראלי-אקטואלי של הפרסום העומד ברקע הדברים כדי לשנות ממסקנה זו. בית המשפט הוסיף וקבע כי בנסיבות העניין לא הייתה לצדדים ציפייה סבירה כי הסכסוך יתברר דווקא בישראל, ואף סביר יותר כי הציפייה הייתה להתדיין לפני פורום זר – אמריקאי או בריטי. לבסוף נקבע כי אין שיקול ציבורי התומך בבירור התביעה דווקא בישראל, בשים לב לעומס המוטל על בתי המשפט, ומשנושא הסכסוך אינו "מהותי ואקוטי" לציבוריות הישראלית.

3. המבקש הגיש בקשת רשות לערער על החלטה זו. בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת א' כהן) נעתר לבקשת הרשות, אך דחה את הערעור לגופו. בפסק הדין מיום 4.6.2019 נמצא כי הקביעה שלפיה ישראל איננה הפורום הנאות לבירור התביעה נומקה כדבעי בפסק הדין של בית משפט השלום, תוך יישום נכון של שלושת המבחנים הרלוונטיים לבחינת נאותות הפורום: "מירב הזיקות", ציפיותיהם הסבירות של הצדדים והשיקולים הציבוריים בנסיבות העניין. בית המשפט המחוזי מצא כי האופן שבו יישם בית משפט השלום מבחנים אלה בנסיבות העניין מקובל עליו, ועולה בקנה אחד עם הוראות הדין.

4. מכאן הבקשה שלפניי. לטענת המבקש, פסק דינו של בית המשפט המחוזי אינו מנומק דיו, ואינו כולל התייחסות מספקת לשתי טענותיו המרכזיות: כי קביעותיו העובדתיות של בית משפט השלום לא היו מבוססות דיין (ובכלל זה הקביעה כי המבקש אינו אזרח ישראלי); וכי יש להטיל את נטל השכנוע בשאלת נאותות הפורום על המשיב. נטען כי עניין אחרון זה מעורר שאלה רחבה החורגת מעניינם של הצדדים, המצדיקה מתן רשות לערער ב"גלגול שלישי". עוד טוען המבקש כי הותרת פסק הדין על כנו תגרום לעיוות דין, שכן משמעות הדבר היא כי נסתם הגולל על תביעת המבקש הלכה למעשה.

5. לאחר שעיינתי בבקשה, מצאתי כי דינה להידחות, שכן היא אינה עומדת באמות המידה המקובלות למתן רשות לערער ב"גלגול שלישי" (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123, 127-128 (1982)). ראשית, השגותיו של המבקש הנוגעות לקביעות עובדתיות של בית משפט השלום, שאומצו בפסק הדין של בית המשפט המחוזי (לרבות שאלת אזרחותו הישראלית של המבקש), אינן מגלות עילה למתן רשות לערער, בשים לב לכלל שלפיו ערכאת הערעור לא תתערב בקביעת ממצאי

עובדה על ידי הערכאה המבררת, לא כל שכן ב"גלגול שלישי" (רע"א 9148/16 זלניק נ' בן שמעון, פסקה 3 (3.1.2017); רע"א 8627/13 בן צור נ' בן ג'ויה, פסקה 6 (16.1.2014)). שנית, הטענה הנוגעת לנטל השכנוע במקרה של בקשה לביטול היתר המצאה נדונה והוכרעה בפסיקת בית משפט זה ולכן גם בה אין כדי לגלות עילה למתן רשות כאמור (רע"א 1739/17 Michael Flask ו' Stephen Bisk, פסקה 24, ופסקה 3 לחוות הדעת של השופט י' עמית (31.12.2017); רע"א 9328/12 נירמליק בע"מ נ' חברה באחריות מוגבלת טובורובה, פסקה 7 (21.4.2013); ע"א 4601/02 ראדא תעשיות אלקטרוניות בע"מ נ' Bodstray Company Ltd., פ"ד נח(2) 465, 471-472 (2004); והשוו לעמדת הנשיא א' ברק שם, בעמ' 480). לבסוף, לא שוכנעתי כי נגרם למבקש עיוות דין. עיון בפסק הדין של בית המשפט המחוזי ובבקשת רשות הערעור שהוגשה עובר לו, מלמד כי בית המשפט בחן את טענות המבקש והכריע במחלוקת העיקרית שהונחה לפתחו – שאלת נאותות הפרוים, באופן המבהיר את טעמי ההכרעה. אכן, הנמקת פסק הדין נשענת בעיקר על אימוץ קביעות בית משפט השלום ומסקנותיו. ברם, בית משפט השלום בחן באריכות את טענות הצדדים והכריע בהן בצורה מנומקת. בנסיבות אלו, לא שוכנעתי אפוא כי נפל פגם בהיקף ההנמקה שבפסק הדין של בית המשפט המחוזי ואין בה כדי לגרום עיוות דין (רע"א 5753/18 קירשנבאום נ' נציגות הבית המשותף ברח' בזל 43, תל אביב, פסקה 3 (6.8.2018); רע"א 2241/18 אדמוני נ' אדמוני, פסקה 5 (15.5.2018)). לבסוף, בניגוד לטענת המבקש, לא נסתם כליל הגולל על התביעה, וניתן לבררה לפני הערכאה המתאימה.

סוף דבר. הבקשה נדחית. משלא התבקשה תשובה, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, כ' בתמוז התשע"ט (23.7.2019).

שׁוֹפֵט